

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

Creative Leadership of school Administrations Prakhonchai group 3
Under the Burirum Primary Educational Area Office, Area 2

ชลธิชา ทองมี¹ และ องอาจ เทียมกลาง²

วิทยาลัยนครราชสีมา

Chonticha Thongmee¹ and Ongart Thiamklang²

Nakhonratchasima College

Corresponding Author E-mail: 6604033200159@nma.ac.th, Ongart@nmc.ac.th

(Received: 13 February, 2025 ; Edit: 22 February, 2025; accepted: 27 February, 2025)

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาและเพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอน บุคลากรทางการศึกษาจำนวน 110 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างตามตารางของเครจซีและมอร์แกน และสุ่มแบบสุ่มแบบแบ่งชั้น เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่าง 0.67-1.00 และมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.93 สถิติที่ใช้การวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าที

ผลการวิจัยพบว่า

1. ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 อยู่ในระดับมาก
2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษาโดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และด้านการทำงานเป็นทีม
3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และด้านการทำงานเป็นทีม

คำสำคัญ : กลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3, ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์

Abstract

The objective of this research is to study and compare the creative leadership of educational institution administrators. Prakhonchai group 3 under the Buriram Primary Educational Service Area Office, Area 2, classified by educational level. And work experience. The sample group included 110 educational institution administrators, teachers, and educational personnel. The sample size was determined according to the Krejci and Morgan's rails and randomized, stratified. The research tool was a 5-level estimation scale questionnaire with a consistency index between 0.67-1.00 and a confidence value of the entire questionnaire equal to 0.93. Statistics used for data analysis include frequency, percentage, mean, and standard deviation. T-test

The research results found that

1. Creative leadership of educational institution administrators Prakhonchai Group 3 under the Buriram Primary Educational Service Area Office 2 is at a high level.
2. Results of comparing opinions on creative leadership of educational institution administrators. Prakhonchai Group 3 under the Buriram Primary Educational Service Area Office, Area 2, classified by overall education level. They differ significantly at the level of .05 Except for the aspect of considering individuality. And teamwork no different.
3. Results of comparing opinions on creative leadership of educational institution administrators. Prakhonchai Group 3 under the Buriram Primary Educational Service Area Office, Area 2, classified according to work experience Overall and each aspect. They are significantly different at the .05 level.

Keywords: Creative leadership, Prakhonchai Group 3

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ในยุคปัจจุบันที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วทั้งในด้านเทคโนโลยีและสังคม ภาครัฐและองค์กรต่างๆ จำเป็นต้องมีการปรับตัวเพื่อให้สามารถแข่งขันและพัฒนาได้อย่างยั่งยืน โดยเฉพาะในด้านการศึกษา การบริหารสถานศึกษาไม่เพียงแต่การบริหารจัดการทรัพยากรที่มีอยู่เท่านั้น แต่ยังต้องมีการพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะที่ตอบสนองต่อความต้องการของโลกยุคใหม่ ซึ่งสิ่งนี้ไม่สามารถสำเร็จได้ หากขาดผู้นำที่มีวิสัยทัศน์และความคิดสร้างสรรค์ในการปรับเปลี่ยนและพัฒนาองค์กรให้ก้าวหน้าได้ ผู้บริหารสถานศึกษามีความจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องมีภาวะการเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพ และมีความหลากหลายตามสถานการณ์ที่เกิดขึ้น สามารถปรับเปลี่ยนได้เสมอเพื่อนำองค์กรไปสู่ความสำเร็จ

ภายใต้ข้อจำกัดและการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา ผู้บริหารต้องมุ่งเน้นการบริหารงานให้ผู้ใต้บังคับบัญชามีส่วนร่วมในการตัดสินใจในการปฏิบัติงาน เปิดโอกาสให้คณะครูทำงานอย่างมีอิสระทั้งด้านความคิด การออกแบบงาน การจัดการบริหารงานตามโครงการที่ได้รับมอบหมาย เป็นผู้มีคุณธรรมจริยธรรม มีวิสัยทัศน์กว้างไกล มีความสามารถในการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม (ภารดี อนันต์นาวิ, 2551) ซึ่งสอดคล้องกับ (ธีระ รุญเจริญ, 2553) ที่กล่าวว่า การที่จะสามารถผลิตกำลังคนให้มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ตามที่กำหนดไว้ เป็นหน้าที่ของผู้บริหารในการเตรียมการ เพื่อให้บุคลากรเกิดความพร้อม และให้ความร่วมมือร่วมใจในการปฏิบัติงาน เพื่อให้การบริหารสถานศึกษา มีมาตรฐานและคุณภาพ ดังนั้น การบริหารและจัดการศึกษาในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงนี้ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงจำเป็นต้องมีศักยภาพและมีภาวะผู้นำอย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบันและอนาคต โดยมุ่งผลประโยชน์ของผู้เรียนเป็นสำคัญ เพื่อให้บรรลุเป้าหมายของสถานศึกษา

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2542 (ฉบับที่ 3) พ.ศ.2553 และ (ฉบับที่ 4) พ.ศ.2562 กล่าวถึงความมุ่งหมายและหลักการในการจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกายจิตใจ และสติปัญญา ความรู้และคุณธรรม มีจริยธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข รู้จักรักษาและส่งเสริมสิทธิหน้าที่เสรีภาพ เคารพกฎหมาย ความเสมอภาค และศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ มีความภาคภูมิใจในความเป็นไทย รวมทั้งส่งเสริมศาสนา ศิลปะวัฒนธรรมของชาติการกีฬา ภูมิปัญญาท้องถิ่นและความรู้อันเป็นสากล ตลอดจนอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีความสามารถในการประกอบอาชีพ รู้จักพึ่งตนเอง มีความริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่รู้และเรียนรู้ด้วยตัวเองอย่างต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2553)

การบริหารสถานศึกษาเป็นศาสตร์และศิลป์ในการบริหารงานของผู้บริหารสถานศึกษา ซึ่งถือได้ว่าเป็นหน้าที่หลักของผู้บริหารที่ต้องกำหนดแบบแผนและวิธีการต่าง ๆ ในการปฏิบัติงานไว้อย่างมีระบบแบบแผน เพื่อให้สอดคล้องกับการทำงานอย่างเหมาะสมและมีประสิทธิภาพ (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2554) ผู้บริหารสถานศึกษาเป็นผู้ที่มีความสำคัญในการขับเคลื่อนนโยบายและกำหนดทิศทางการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย และก่อให้เกิดศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนให้เกิดประสิทธิภาพอย่างสูงสุด โดยต้องอาศัยการกำหนดขั้นตอนวิธีการอย่างเป็นระบบระเบียบ มีการจัดการทรัพยากรบุคคลและทรัพยากรด้านอื่น ๆ ให้คุ้มค่าที่สุด รวมถึงการประเมินผล เพื่อนำผลที่ได้กลับมาแก้ไขปรับปรุง ให้สอดคล้องและเหมาะสม อีกทั้งยังต้องคอยช่วยเหลือ ส่งเสริมสนับสนุน และแก้ปัญหาของผู้ใต้บังคับบัญชาที่เกิดขึ้น จากการปฏิบัติงานตามคำสั่งผู้บังคับบัญชา (ภารดี อนันต์นาวิ, 2557) ผู้บริหารสถานศึกษาจึงมีความสำคัญต่อการทำงานขององค์การ ทั้งนี้ การบริหารที่มีความพร้อมมีการกำหนดแบบแผนที่ชัดเจนย่อมนำองค์การสู่ความสำเร็จหรือบรรลุเป้าหมายของการทำงาน (พิมพ์พร จารุจิตร, 2559)

ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จึงเป็นแนวคิดที่สำคัญในการพัฒนาผู้บริหารสถานศึกษา เนื่องจากการนำแนวคิดใหม่ๆ และวิธีการที่แปลกใหม่มาปรับใช้ในองค์กร โดยเน้นการคิดเชิงบวกและสร้างสรรค์ในการแก้ปัญหาหรือพัฒนาองค์กรให้ดียิ่งขึ้น ซึ่งผู้นำเชิงสร้างสรรค์สามารถนำพาสถานศึกษาให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพในการให้การศึกษาแก่ผู้เรียนได้ดียิ่งขึ้น การเป็นผู้นำที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์นั้นไม่เพียงแต่การคิดหาวิธีใหม่ๆ เท่านั้น แต่ยังต้องมีกระบวนการสร้างแรงจูงใจให้กับบุคลากรในสถานศึกษา เพื่อให้พวกเขามีส่วนร่วมในการพัฒนาและสร้างสรรค์การเรียนรู้

การสอน ตลอดจนสร้างสภาพแวดล้อมที่เหมาะสมในการพัฒนาองค์ความรู้และทักษะต่างๆ ของผู้เรียนได้อย่างเต็มที่ ดังนั้น บทบาทของผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์จึงเป็นสิ่งสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาระบบการศึกษาในทุกระดับ ไม่ว่าจะเป็นการปรับปรุงกระบวนการเรียนการสอน การสร้างวัฒนธรรมองค์กรที่เปิดกว้างให้มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น หรือการสร้างสรรควิธีการเรียนรู้ที่ท้าทายและสร้างแรงบันดาลใจให้กับผู้เรียนและบุคลากรในสถานศึกษา ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ย่อมอาศัยความเชื่อบนพื้นฐานที่ว่า ในสถานศึกษาสามารถมีผู้นำได้หลายคน โดยสามารถแสดงบทบาทภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ในลักษณะต่าง ๆ ซึ่งจำเป็นจะต้องอาศัยหลักการ 10 ประการ คือ มีการเรียนรู้แบบทีมกล่าวคือเรียนรู้การทำงานร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ มองครุว่าเป็นผู้นำการไว้วางใจ มีการสนับสนุนความคิดริเริ่มและการพัฒนาตนเองของครู มีการร่วมกันคิดค้นนวัตกรรมใหม่ๆ ในการจัดการศึกษา มีการให้ความสนใจกับชุมชน ให้ความสำคัญกับคน สร้างเครือข่ายให้เกิดการสื่อสารแบบสองทาง มีความเอาใจใส่ใกล้ชิดกับผู้ใต้บังคับบัญชา มีการกระจายอำนาจการตัดสินใจ และมีความสามารถสูงในการปฏิบัติภารกิจอยู่ท่ามกลางสภาวะแวดล้อมที่ไม่แน่นอน (จุฑาธิปต์ ทัพไทย, 2560) สอดคล้องกับแนวคิดของปิลันธน์ วีระภทรกุล (2560) กล่าวว่า องค์กรที่จะประสบผลสำเร็จได้นั้นจะต้องดำเนินงานโดยใช้ความรู้ความเข้าใจเป็นฐานมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ เพื่อเป็นแนวทางในการพัฒนาตนสู่ความเป็นผู้นำที่สร้างสรรค์ โดยมีหลักการ 10 ประการ คือ เป็นผู้นำทางการเรียนรู้ มีการทำงานร่วมกันเป็นทีม เป็นผู้มีทัศนคติเชิงบวกในการปฏิบัติตนและปฏิบัติงาน เป็นผู้นำที่มีความไว้วางใจต่อเพื่อนร่วมงาน มีวิสัยทัศน์กว้างไกล ให้ความสำคัญกับการทำงานและมีความเป็นผู้นำของผู้นำที่ดี สามารถสร้างแรงจูงใจให้มีความสำคัญต่อบุคลากรในองค์กร สร้างเครือข่ายการสื่อสารแบบสองทาง เป็นผู้นำสัมพันธ์ภาพและความใกล้ชิด กระจายอำนาจและการตัดสินใจ และเป็นผู้นำบริหารความเสี่ยง การพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งในการบริหารให้องค์กร มีการพัฒนาอย่างก้าวหน้า มีความเจริญรุ่งเรืองและสร้างวัฒนธรรมใหม่อย่างกว้างขวาง ซึ่งเหมาะสมกับปัจจุบันและในอนาคตอย่างยิ่ง

การที่สถานศึกษาแต่ละแห่งจะพัฒนาไปสู่เป้าหมายที่วางไว้ได้นั้น ผู้บริหารสถานศึกษาถือว่าเป็นปัจจัยสำคัญในการที่จะขับเคลื่อนสถานศึกษาไปสู่การพัฒนาอย่างสร้างสรรค์และมั่นคง เนื่องจากผู้นำที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์นั้น จะเป็นต้นแบบและมาตรฐานให้บุคคลกรได้ยึดถือ ด้วยวิธีการที่น่าสนใจ สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีที่มีการพัฒนาอยู่ตลอดเวลา (รอชียะห์ ลาเต๊ะ, 2561) ดังนั้นสถานศึกษาที่จะประสบความสำเร็จนั้นจำเป็นต้องอาศัยปัจจัยหลาย ๆ ด้านประกอบกัน นอกจากความรู้หรือประสบการณ์ สิ่งสำคัญอีกประการ คือ กระบวนการคิด หรือความคิดสร้างสรรค์ การคิดนอกกรอบ มีความคิดแปลกใหม่ที่น่าสนใจ ซึ่งจะช่วยให้องค์กรหาวิธีการแก้ปัญหาที่แตกต่างไป เพื่อให้สถานศึกษาพัฒนาไปอย่างยั่งยืนและบรรลุเป้าหมายอย่างมีประสิทธิภาพ การติดตามการเปลี่ยนแปลงต่าง ๆ ที่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงในสถานศึกษาอย่างใกล้ชิด เช่น ความเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ วิทยาการด้านเทคโนโลยี ตลอดจนการเพิ่มจำนวนของนักเรียน สิ่งเหล่านี้โรงเรียนจะต้องใช้เป็นข้อมูลในการทำให้โรงเรียนประสบความสำเร็จ โดยผู้ที่มีบทบาทสำคัญมากที่สุดในการที่จะทำให้โรงเรียนมีประสิทธิภาพ คือ ผู้บริหารสถานศึกษาเนื่องจากถือเป็นบุคคลสำคัญ ในการพัฒนาหรือปรับปรุงสถานศึกษาให้ประสบความสำเร็จ ของสถานศึกษาและจำเป็นอย่างยิ่งที่ต้องเตรียมความพร้อมด้วยการส่งเสริมและสนับสนุน ตลอดจนร่วมวางแผนให้สถานศึกษา มีระบบการพัฒนาผู้เรียน แหล่งเรียนรู้

สภาพแวดล้อม หลักสูตรและการจัดการเรียนรู้ที่เอื้ออำนวยให้ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ด้วยตัวเอง อย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิต (ศิริวรรณ คำภูเงิน, 2561)

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 มีวิสัยทัศน์ คือ “ยึดหลักธรรมาภิบาล พัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นผู้นำแห่งการเรียนรู้ สู่คุณภาพห้องเรียน” มุ่งเน้นการพัฒนาครูและบุคลากรทางการศึกษาให้เป็นผู้นำแห่งการเรียนรู้ พัฒนาศักยภาพครูและบุคลากรทางการศึกษาอย่างสร้างสรรค์ ให้ความสำคัญของการบริหารสถานศึกษาว่าเป็นผู้มีบทบาทสำคัญในการบริหารในสถานศึกษา และเป็นผู้กำหนดนโยบาย กำหนดจุดมุ่งหมาย วางแผน กำหนดเป้าหมาย ตลอดจนวิธีการดำเนินงานของสถานศึกษา เพื่อให้การบริหารสถานศึกษาบรรลุสอดคล้องกับวัตถุประสงค์และนโยบายรัฐที่กำหนดไว้และจะต้องรับผิดชอบในการปฏิบัติงานด้านต่าง ๆ ของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพทางการศึกษาให้สูงขึ้นอย่างไรก็ตามจากการดำเนินงานที่ผ่านมา พบว่าผู้บริหารสถานศึกษาในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 พบปัญหาบางประการเกี่ยวกับการบริหารในรูปแบบเดิม ในกรอบเดิม มีการแบ่งหน้าที่ที่ไม่ชัดเจน ขาดการพูดคุยในการทำงาน จึงทำให้การปฏิบัติงานเกิดอุปสรรคมีการแก้ไขปัญหาที่ซับซ้อนล่าช้า บุคลากรขาดขวัญกำลังใจในการปฏิบัติงานผู้บริหารจึงควรทำให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง การแสดงออกเป็นแบบฉบับให้บุคลากรเป็นผู้นำตนเอง กระตุ้นให้บุคลากรตั้งเป้าหมายด้วยตนเอง การสร้างรูปแบบความคิดในทางบวก การอำนวยความสะดวกให้เกิดภาวะผู้นำ การสนับสนุนให้เกิดภาวะผู้นำตนเองโดยการสร้างคณะทำงานและการอำนวยความสะดวกให้เกิดวัฒนธรรม หากผู้บริหารใช้พฤติกรรมภาวะผู้นำแบบดังกล่าวได้อย่างเหมาะสมแล้วเชื่อได้ว่าการบริหารสถานศึกษาจะบรรลุตามวัตถุประสงค์และมีประสิทธิภาพ

จากสภาพปัญหาและความสำคัญดังที่กล่าวมา ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา เครือข่ายประโคนชัย 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 เพื่อเป็นประโยชน์แก่ผู้บริหารสถานศึกษาใช้เป็นแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาการศึกษาของประเทศให้มีประสิทธิภาพ และเตรียมพร้อมรองรับต่อการเปลี่ยนแปลงด้านสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง ผู้บริหารที่มีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ มีวิธีการสื่อสารโดยสร้างแรงจูงใจ ส่งเสริมบรรยากาศเชิงบวกในการทำงาน การสร้างสรรค์วิธีการใหม่ เพื่อเสริมแรงให้กับบุคลากรในองค์กร การศึกษา เป็นเครื่องมือของการสร้างอย่างสร้างสรรค์ก่อให้เกิดผลผลิตในทางสร้างสรรค์เป็นผลผลิตใหม่ ๆ ที่เกิดจากความคิดสติปัญญา ผู้บริหารสถานศึกษาต้องมีภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์อย่างมีความรับผิดชอบตลอดเวลา และที่สำคัญจะต้องเปลี่ยนกระบวนทัศน์ใหม่ ๆ ในการนำองค์กรสู่ความสำเร็จ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2
2. เพื่อเปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยจำแนกตามระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

สมมติฐานของการวิจัย

1. บุคลากรที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 แตกต่างกัน

2. บุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานต่างกัน มีความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 แตกต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 155 คน

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการตอบแบบสอบถาม ได้แก่ ผู้บริหารสถานศึกษา ครูผู้สอนและบุคลากรในสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ปีการศึกษา 2567 จำนวน 110 คน กำหนดขนาดโดยใช้ตารางเครจซี่และมอร์แกนและได้มาโดยการสุ่มแบบแบ่งชั้น (Stratified random sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

แบบสอบถามซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย

ตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check list) ได้แก่ระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) มี 5 ระดับ ดังนี้

5 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

4 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

3 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

2 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

1 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ

1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา ตามแนวคิดของ Robinson (2007) เพื่อนำมาเป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถาม

2 ศึกษาวิธีการสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert) และการสร้างแบบสอบถามจากตำราของ บุญชม ศรีสะอาด (บุญชม ศรีสะอาด, 2553)

3 ผู้วิจัยดำเนินการสร้างแบบสอบถามโดยดำเนินการพัฒนาแบบสอบถามมาจาก สรุศักดิ์ ปักการะโล(2565) ได้จำนวน 35 ข้อ

4 นำแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์เพื่อตรวจสอบความถูกต้องเหมาะสม และพิจารณาให้ข้อเสนอแนะ

5 ปรับปรุงแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์ แล้วนำเสนอผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 ท่าน เพื่อตรวจพิจารณาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาของข้อคำถาม โดยการหาค่าดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามกับวัตถุประสงค์ (IOC : Index of item objective congruence) ได้ค่าอยู่ระหว่าง 0.67-1.00

6 นำแบบสอบถามที่ผ่านการพิจารณาของผู้เชี่ยวชาญมาปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ

7 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try - out) กับบุคลากรที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างจำนวน 30 คน ในกลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 7 สำนักเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

8 คัดเลือกข้อคำถามที่มีความเหมาะสมจำนวน 35 ข้อ มาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ โดยวิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha coefficient) ตามวิธีของ ครอนบาค (Cronbach) ซึ่งค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.93

9 จัดพิมพ์แบบสอบถามฉบับสมบูรณ์ เพื่อนำไปเก็บรวบรวมข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษาต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

1 ขออนุญาตจากคณะศึกษาศาสตร์ วิทยาลัยนครราชสีมา เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยต่อผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2

2 ผู้วิจัยส่งหนังสือจากวิทยาลัยนครราชสีมาไปยังสถานศึกษาที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อขอความอนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยโดยเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเอง

3 ผู้วิจัยติดตามเก็บรวบรวมแบบสอบถามคืนด้วยตนเองได้แบบสอบถามกลับคืน จำนวน 110 ชุด คิดเป็นร้อยละ 100

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยทำการวิเคราะห์ข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

1 วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามเกี่ยวกับระดับการศึกษาและประสบการณ์ในการทำงานของกลุ่มตัวอย่างที่ตอบแบบสอบถามโดยหาความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage)

2 วิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ทั้งโดยภาพรวม รายด้านและรายข้อ โดยหาค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำไปเปรียบเทียบกับเกณฑ์ (อ้างอิง บุญชม ศรีสะอาด 2553: 67) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 4.51 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด

ค่าเฉลี่ย 3.51 – 4.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก

ค่าเฉลี่ย 2.51 – 3.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 1.51 – 2.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย

ค่าเฉลี่ย 1.00 – 1.50 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อยที่สุด

3 วิเคราะห์เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงานโดยใช้ค่า t- test (Independent samples)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นที่มีต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่าย ประโคนชัย 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ปรากฏดังตาราง

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	รายการ	ระดับปฏิบัติ		แปลผล	อันดับที่
		$\bar{X}$	S.D		
1	ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.33	0.36	มาก	2
2	ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล	4.30	0.40	มาก	5
3	ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว	4.32	0.41	มาก	3
4	ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์	4.31	0.40	มาก	4
5	ด้านการทำงานเป็นทีม	4.36	0.41	มาก	1
ภาพรวม		4.32	0.35	มาก	

จากตารางที่ 1 แสดงว่า ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่าย ประโคนชัย 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.32$, S.D = 0.35) เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ทุกด้านมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการทำงานเป็นทีม ($\bar{X} = 4.36$, S.D = 0.41) รองลงมา คือ ด้านการมีวิสัยทัศน์ ($\bar{X} = 4.33$, S.D = 0.36) ด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ($\bar{X} = 4.32$, S.D = 0.41) ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ ($\bar{X} = 4.31$, S.D = 0.40) ตามลำดับ และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล ($\bar{X} = 4.30$, S.D = 0.40)

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่าย ประโคนชัย 3 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา และประสบการณ์ในการทำงาน ปรากฏดังตาราง

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษาโดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	รายการ	ระดับ ปริญญาตรี		สูงกว่าระดับ ปริญญาตรี		t	p-value
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
1	ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.28	0.38	4.47	0.27	-2.41*	.017
2	ด้านการคำนึงถึงความเป็น ปัจเจกบุคคล	4.26	0.42	4.37	0.33	-1.21	.226
3	ด้านการมีความยืดหยุ่น และปรับตัว	4.26	0.43	4.47	0.27	-2.32*	.022
4	ด้านการมีความคิด สร้างสรรค์	4.26	0.44	4.46	0.17	-2.15*	.033
5	ด้านการทำงานเป็นทีม	4.34	0.45	4.41	0.22	-0.73	.462
ภาพรวม		4.28	0.37	4.44	0.20	-1.52*	.047

$P \leq .05^*$

จากตารางที่ 2 แสดงว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้น ด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคล และด้านการทำงานเป็นทีม

ตารางที่ 3 เปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษากลุ่มเครือข่าย ประโคนชัย 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานโดยภาพรวมและรายด้าน

ด้านที่	รายการ	ต่ำกว่า 10 ปี		ตั้งแต่ 10 ขึ้นไป		t	p-value
		$\bar{X}$	S.D	$\bar{X}$	S.D		
1	ด้านการมีวิสัยทัศน์	4.23	0.39	4.45	0.28	-3.22*	.002
2	ด้านการคำนึงถึงความเป็น ปัจเจกบุคคล	4.22	0.45	4.38	0.30	-2.20*	.029
3	ด้านการมีความยืดหยุ่นและ ปรับตัว	4.26	0.47	4.38	0.31	-1.57	.118
4	ด้านการมีความคิด สร้างสรรค์	4.27	0.49	4.36	0.26	-1.20	.232
5	ด้านการทำงานเป็นทีม	4.31	0.49	4.43	0.27	-1.55	.123
ภาพรวม		4.25	0.41	4.40	0.21	-2.20*	.030

$P \leq .05^*$

จากตารางที่ 3 แสดงว่า ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการมีความยืดหยุ่นและปรับตัว ด้านการมีความคิดสร้างสรรค์ และด้านการทำงานเป็นทีม

อภิปรายผลการวิจัย

จากการสรุปผลการวิจัย เรื่อง การวิจัยครั้งนี้มุ่งศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 ผู้วิจัยได้นำประเด็นสำคัญมาอภิปรายผลดังนี้

1. ผลการวิเคราะห์ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากการคิดริเริ่มสร้างสรรค์ถือเป็นคุณลักษณะที่สำคัญของผู้บริหาร การที่ผู้บริหารสถานศึกษา เป็นบุคคลที่มีความคิดสร้างสรรค์ จะทำให้สามารถพัฒนาองค์กรสู่ความสำเร็จตามที่ตั้งเป้าหมายไว้ ด้วยความสามารถในการปรับตัว การใช้เหตุและผลในการปฏิบัติตน ปฏิบัติงาน การสร้างวัฒนธรรมในการทำงาน พัฒนาระบบการบริหารสถานศึกษาให้มีความยืดหยุ่นเปลี่ยนแปลงตามสถานการณ์ มีสร้างแรงจูงใจให้ครูและผู้ร่วมงานภายในสถานศึกษา โดยสร้างบรรยากาศ และอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานให้คณะครูและบุคลากร เพื่อให้คณะครู และบุคลากรกล้าแสดงออก กล้าคิด กล้าตัดสินใจ ทำงานร่วมกันอย่างมีความสุข สร้างขวัญกำลังใจต่อผู้ร่วมงาน และแสดงออกถึงความเป็นผู้นำในการร่วมคิดร่วมแก้ปัญหา จึงทำให้ผลการวิเคราะห์โดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลิมพร แดงโสภา (2566) ได้ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับองค์กรแห่งความสุขของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี เมื่อพิจารณาภาพรวมอยู่ในระดับมาก และสอดคล้องกับจินตนา ตีดวงพันธ์ (2565) ได้ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษามุกดาหาร อยู่ในระดับมาก

2. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากกลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 มีแบบแผนที่ใช้เป็นหลักยึดในการปฏิบัติ เพื่อพัฒนา สู่ความเป็นมืออาชีพในการปฏิบัติตน ปฏิบัติงาน นำองค์ความรู้ที่ได้มาประยุกต์ใช้ในการบริหารสถานศึกษา ส่งผลให้ระดับการศึกษาของบุคลากรทางการศึกษาไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อการบริหารจัดการและพัฒนาสถานศึกษาให้มีคุณภาพได้ อันเนื่องมาจากผู้บริหารมีความเข้าใจและให้ความสำคัญในบทบาทการเป็นผู้รับผิดชอบต่อการบริหารจัดการสถานศึกษามากขึ้นในทุกด้าน ผู้บริหารมีติดตามงานและประเมินผลภายหลังการที่ได้มีการมอบหมายงานแล้วเป็นระยะๆ นอกจากนี้ผู้บริหารต้องเป็นนักประสานงานหรือนักประชาสัมพันธ์ที่ดี จึงส่งผลให้การแสดงความคิดเห็นมีความแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของจันจิรา อ่อนศรี และกัลยมน อินทุสุต (2567) ได้ศึกษางานวิจัยเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหาร

สถานศึกษาตามทัศนะของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า ครูที่มีระดับการศึกษาต่างกันมีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 และสอดคล้องกับปณิธาน ลอยบ้านแพ้ว และพิภพ วังเงิน (2567) ได้ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามระดับการศึกษาที่ต่างกัน ผลการวิจัยพบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

3. ผลการเปรียบเทียบความคิดเห็นต่อภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษา กลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2 จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงานโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 ทั้งนี้เนื่องจาก ในปัจจุบันความก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยีและการสื่อสารที่ทันสมัยและรวดเร็วทำให้การเข้าถึงข้อมูลหรือการหาความรู้ทำได้ง่ายและสะดวกสำหรับผู้ที่มีประสบการณ์น้อย ดังนั้นผู้บริหาร ครู และบุคลากรทางการศึกษา ควรมีการเข้าร่วมการอบรมเพิ่มพูนความรู้ทางด้านนั้น ๆ อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ เพื่อส่งเสริมและสร้างแนวคิดและมุมมองให้ใกล้เคียงกับผู้ที่มีประสบการณ์มาก ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ปณิธาน ลอยบ้านแพ้ว และ พิภพ วังเงิน (2567) ได้ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน พบว่าโดยภาพรวมแตกต่างกันอย่าง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และนั่นทวรรณ งามแสง และ พระครู วิจิตรปัญญารักษ์ (2566) ได้ศึกษาเกี่ยวกับภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ตามหลักโยนิโสมนสิการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1 จำแนกตามประสบการณ์ทำงาน โดยภาพรวมพบว่าครูที่มีความรู้ความสามารถในการทำงานที่แตกต่างกัน มีความคิดเห็นแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .05

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ผู้บริหาร กลุ่มโรงเรียน หรือเขตพัฒนาการศึกษา ควรศึกษาเกี่ยวกับด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลหัวข้อผู้บริหารมีการคำนึงถึงความต้องการและความสามารถในการทำงานของแต่ละบุคคลเพิ่มเติม เพื่อพัฒนาและนำไปปรับให้เข้ากับสภาพและบริบทของสถานศึกษา และเขตพัฒนาการศึกษาอย่างเหมาะสม

1.2 ผู้บริหาร โรงเรียน กลุ่มโรงเรียน ที่ดำเนินการพัฒนาตามแนวทางการบริหาร ควรมีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการของภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ มีการกำหนดวิสัยทัศน์ พันธกิจ และเป้าหมายในการดำเนินงาน ที่ชัดเจนในการดำเนินงาน

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรมีการศึกษาและพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ทางด้านการคำนึงถึงความเป็นปัจเจกบุคคลและด้านการมีความคิดสร้างสรรค์เพิ่มเติม

2.2 ควรมีการศึกษาการพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ที่ส่งผลต่อความมีประสิทธิภาพของสถานศึกษา ในกลุ่มเครือข่ายประโคนชัย 3

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2553). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และฉบับที่ 3 พ.ศ. 2553. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- จันจิรา อ่อนศรี & กัลยมน อินทุสฺต. (2567). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาตามทัศนะของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 3. มหาวิทยาลัยรามคำแหง, ประเทศไทย.
- จินตนา ดีดวงพันธ์. (2565). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการเป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา Mukdahan. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยราชภัฏสกลนคร.
- จุฑาธิปต์ ทัพไทย. (2560). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาโรงเรียนอนุบาลสามเสน (สลากกินแบ่งรัฐบาลอุปถัมภ์) สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เฉลิมพร แต่งโสภา. (2566). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารกับองค์กรแห่งความสุขของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาสุพรรณบุรี. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ธีระ รุญเจริญ. (2553). ความเป็นมืออาชีพในการจัดและบริหารศึกษายุคปฏิรูปการศึกษา (ฉบับปรับปรุง) เพื่อปฏิรูปสองและประเมินภายนอกกรอบสาม. กรุงเทพฯ: ข้าวฟ่าง.
- นันทวรรณ งามแสง & พระครูวิจิตรปัญญาภรณ์. (2566). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ตามหลักโยนิโสมนสิการของผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาร้อยเอ็ด เขต 1. มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2553). การวิจัยเบื้องต้น (พิมพ์ครั้งที่ 8). กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น.
- ปณิธาน ลอยบ้านแพ้ว & พิกพ วังเงิน. (2567). ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาประจวบคีรีขันธ์ เขต 1. วิทยาลัยนวัตกรรมการจัดการ มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีราชมงคลรัตนโกสินทร์.
- ปรียาพร วงศ์นุตรโรจน์. (2554). การบริหารงานวิชาการ. กรุงเทพฯ: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพ.
- ปิลันธน์ วีระภัทรกุล. (2560). รูปแบบพัฒนาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดบุรีรัมย์. วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม.
- พิมพ์พร จารุจิตร. (2559). ภาวะผู้นำกับการบริหารสถานศึกษาในศตวรรษที่ 21 (เอกสารประกอบการเรียนการสอน). คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรธานี.
- ภาวดี อนันต์นาวิ. (2551). หลักการแนวคิด ทฤษฎี ทางการบริหารการศึกษา. ชลบุรี: ภาควิชาบริหารการศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

- รอชียะห์ ลาเต๊ะ. (2561). *ภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามจังหวัดปัตตานี*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- ศิริวรรณ คำภูเงิน. (2561). *การศึกษาภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาในศูนย์เครือข่ายการศึกษาตำบลเวียง สันทรายงาม อำเภอเทิง จังหวัดเชียงราย*. วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยพะเยา.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2. (2567). *แผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567*. บุรีรัมย์: สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาบุรีรัมย์ เขต 2.
- สุรศักดิ์ ปักกระโถ. (2560). *การศึกษาบทบาทภาวะผู้นำเชิงสร้างสรรค์ของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา เขต 17*. ปริญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏรำไพพรรณี.
- Robinson, K. (2007). *The principles of creative leadership*. New York: McGraw-Hill.